

Warszawa, dnia 22 października 2024 r.

Poz. 1565

USTAWA

z dnia 13 września 2024 r.

o zmianie ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych oraz ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 2500) wprowadza się następujące zmiany:

1) odnośnik nr 1 do tytułu ustawy otrzymuje brzmienie:

„¹⁾ Niniejsza ustawa w zakresie swojej regulacji wdraża dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/103/WE z dnia 16 września 2009 r. w sprawie ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe w związku z ruchem pojazdów mechanicznych i egzekwowania obowiązku ubezpieczenia od takiej odpowiedzialności (Dz. Urz. UE L 263 z 07.10.2009, str. 11 oraz Dz. Urz. UE L 430 z 02.12.2021, str. 1).”;

2) w art. 2 w ust. 1:

a) pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) centralna ewidencja pojazdów – centralną ewidencję pojazdów określoną w art. 80a–80d ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1251);”;

b) po pkt 12a dodaje się pkt 12b w brzmieniu:

„12b) ruch pojazdu – każde użycie pojazdu mechanicznego, które w czasie zdarzenia jest zgodne z funkcją tego pojazdu jako środka transportu, niezależnie od jego cech i terenu, na którym jest używany, oraz niezależnie od tego, czy jest on nieruchomy, czy też znajduje się w ruchu;”;

c) pkt 14a otrzymuje brzmienie:

„14a) wprowadzenie pojazdu do ruchu – każde użycie pojazdu mechanicznego zgodne z funkcją tego pojazdu jako środka transportu, niezależnie od jego cech i terenu, na którym jest używany, oraz niezależnie od tego, czy jest on nieruchomy, czy też znajduje się w ruchu;”;

3) w art. 8 po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:

„1a. Przy ustalaniu wysokości składki ubezpieczeniowej za ubezpieczenie OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, w przypadku gdy uwzględnia się zaświadczenia o przebiegu ubezpieczenia, zakazuje się dyskryminacji ze względu na narodowość posiadacza pojazdu mechanicznego, jego poprzednie państwo miejsca zamieszkania lub siedziby.

1b. Zakłady ubezpieczeń udostępniają na swoich stronach internetowych ogólny zarys polityki w zakresie wykorzystywania zaświadczeń o przebiegu ubezpieczenia przy wyliczaniu wysokości składek za ubezpieczenie OC posiadaczy pojazdów mechanicznych.”;

¹⁾ Niniejsza ustawa wdraża dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2118 z dnia 24 listopada 2021 r. zmieniającą dyrektywę 2009/103/WE w sprawie ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe w związku z ruchem pojazdów mechanicznych i egzekwowania obowiązku ubezpieczenia od takiej odpowiedzialności (Dz. Urz. UE L 430 z 02.12.2021, str. 1).

4) w art. 19:

- a) w ust. 2 wyrazy „art. 98 ust. 1, 1a i 2” zastępuje się wyrazami „art. 98 ust. 1–2a”,
- b) w ust. 3 wyrazy „w art. 123” zastępuje się wyrazami „w art. 83e i art. 123”,
- c) dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny oraz Polskie Biuro Ubezpieczycieli Komunikacyjnych udostępniają na swoich stronach internetowych informację o możliwych sposobach dochodzenia roszczeń w ramach wykonywania ich zadań ustawowych, w tym pouczenie o możliwości dochodzenia roszczeń na drodze sądowej.”;

5) w art. 23 dodaje się ust. 3 i 4 w brzmieniu:

„3. Przepisów dotyczących obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych nie stosuje się do ruchu pojazdu w ramach działań związanych ze sportem motorowym, w tym wyścigów, zawodów, szkoleń, testów i pokazów, organizowanych w wyznaczonych strefach ograniczonego dostępu, jeżeli organizator, uczestnik lub inna strona zawarli umowę innego ubezpieczenia lub umowę gwarancji ubezpieczeniowej obejmującą szkody wyrządzone osobom trzecim, w tym widzom i innym osobom postronnym, która może nie pokrywać szkód poniesionych przez kierujących pojazdami uczestniczących w tych działaniach i szkód w ich pojazdach.

4. Suma gwarancyjna określona w umowie innego ubezpieczenia lub umowie gwarancji ubezpieczeniowej, o których mowa w ust. 3, nie może być niższa niż suma gwarancyjna, o której mowa w art. 36 ust. 1, a zakres ochrony ubezpieczeniowej wynikający z umowy innego ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej powinien odpowiadać zakresowi ochrony ubezpieczeniowej właściwemu dla umowy obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych.”;

6) w art. 28 w ust. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) wobec zakładu ubezpieczeń wszczęto postępowanie upadłościowe albo likwidacyjne, w przypadku, o którym mowa w art. 98 ust. 2a, albo wniosek o ogłoszenie upadłości zakładu ubezpieczeń został oddalony, w przypadku, gdy majątek dłużnika oczywiście nie wystarcza nawet na zaspokojenie kosztów postępowania upadłościowego.”;

7) w art. 36 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Odszkodowanie ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym, do ustalonej w umowie ubezpieczenia wysokości sumy gwarancyjnej. Suma gwarancyjna nie może być niższa niż:

- 1) 29 876 400 złotych w odniesieniu do jednego zdarzenia, którego skutki są objęte ubezpieczeniem bez względu na liczbę poszkodowanych – w przypadku szkód na osobie;
- 2) 6 021 600 złotych w odniesieniu do jednego zdarzenia, którego skutki są objęte ubezpieczeniem bez względu na liczbę poszkodowanych – w przypadku szkód w mieniu.”;

8) w art. 37 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Zakład ubezpieczeń posiadacza przyczepy informuje niezwłocznie poszkodowanego lub uprawnionego do odszkodowania, na jego wniosek, o danych zakładu ubezpieczeń pojazdu mechanicznego ciągnącego, o których mowa w art. 102 ust. 2 pkt 1, lub o możliwości dochodzenia roszczenia od Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego, w przypadku gdy nie można tych danych ustalić.”;

9) w art. 43 we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „art. 98 ust. 2 pkt 1” zastępuje się wyrazami „art. 98 ust. 2a”;

10) art. 52 otrzymuje brzmienie:

„Art. 52. Odszkodowanie ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej osoby odpowiedzialnej, do ustalonej w umowie ubezpieczenia wysokości sumy gwarancyjnej. Suma gwarancyjna nie może być niższa niż:

- 1) 29 876 400 złotych w odniesieniu do jednego zdarzenia, którego skutki są objęte ubezpieczeniem bez względu na liczbę poszkodowanych – w przypadku szkód na osobie;
- 2) 6 021 600 złotych w odniesieniu do jednego zdarzenia, którego skutki są objęte ubezpieczeniem bez względu na liczbę poszkodowanych – w przypadku szkód w mieniu.”;

11) po art. 83d dodaje się art. 83e–83h w brzmieniu:

„Art. 83e. Poszkodowany lub uprawniony do odszkodowania, mający miejsce zamieszkania lub siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, może zgłosić do Polskiego Biura Ubezpieczycieli Komunikacyjnych roszczenie z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, wynikłe ze zdarzenia, które zaistniało na terytorium innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej albo państwa trzeciego i było spowodowane ruchem pojazdu mechanicznego, którego posiadacz zawarł umowę ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych z zakładem ubezpieczeń mającym siedzibę w państwie członkowskim Unii Europejskiej, wobec którego wszczęto postępowanie upadłościowe albo likwidacyjne.

Art. 83f. 1. W przypadku skutecznego złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości zakładu ubezpieczeń posiadającego zezwolenie na wykonywanie działalności ubezpieczeniowej w grupie obejmującej ubezpieczenie OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, sąd lub organ nadzoru niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 7 dni od dnia jego złożenia, informuje o złożeniu wniosku Polskie Biuro Ubezpieczycieli Komunikacyjnych.

2. O wszczęciu postępowania upadłościowego zakładu ubezpieczeń posiadającego zezwolenie na wykonywanie działalności ubezpieczeniowej w grupie obejmującej ubezpieczenie OC posiadaczy pojazdów mechanicznych sąd niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 7 dni od dnia wydania postanowienia o ogłoszeniu upadłości, informuje Polskie Biuro Ubezpieczycieli Komunikacyjnych. Polskie Biuro Ubezpieczycieli Komunikacyjnych udostępnia na swojej stronie internetowej informację o wszczęciu wobec krajowego zakładu ubezpieczeń postępowania upadłościowego.

3. O wszczęciu postępowania likwidacyjnego zakładu ubezpieczeń posiadającego zezwolenie na wykonywanie działalności ubezpieczeniowej w grupie obejmującej ubezpieczenie OC posiadaczy pojazdów mechanicznych sąd lub organ nadzoru niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 7 dni od dnia otwarcia likwidacji, informuje Polskie Biuro Ubezpieczycieli Komunikacyjnych. Polskie Biuro Ubezpieczycieli Komunikacyjnych udostępnia na swojej stronie internetowej informację o wszczęciu wobec krajowego zakładu ubezpieczeń postępowania likwidacyjnego.

4. Polskie Biuro Ubezpieczycieli Komunikacyjnych niezwłocznie informuje o wszczęciu postępowania, o którym mowa w ust. 2 lub 3, w stosunku do krajowego zakładu ubezpieczeń, równoważne organy w innych niż Rzeczpospolita Polska państwach członkowskich Unii Europejskiej, wyznaczone do realizacji równoważnych zadań, o których mowa w art. 83e.

5. W przypadku zgłoszenia roszczenia, o którym mowa w art. 83e, Polskie Biuro Ubezpieczycieli Komunikacyjnych informuje o tym roszczeniu równoważny organ w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej siedziby zakładu ubezpieczeń posiadacza pojazdu mechanicznego, którym spowodowano szkodę oraz ten zakład ubezpieczeń, wobec którego wszczęto postępowanie upadłościowe albo likwidacyjne, jego syndyka albo likwidatora, a także równoważny organ w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie miejsca zdarzenia.

6. Polskie Biuro Ubezpieczycieli Komunikacyjnych może żądać od zakładu ubezpieczeń, wobec którego wszczęto postępowanie upadłościowe albo likwidacyjne, jego syndyka albo likwidatora niezwłocznego informowania o wypłacie lub odmowie wypłaty odszkodowania lub świadczenia, względem roszczenia, które zostało zgłoszone również do Polskiego Biura Ubezpieczycieli Komunikacyjnych oraz niezwłocznego udostępnienia w postaci elektronicznej dokumentów zgromadzonych w związku z badaniem tego roszczenia.

Art. 83g. 1. W przypadku zgłoszenia roszczenia, o którym mowa w art. 83e, Polskie Biuro Ubezpieczycieli Komunikacyjnych podejmuje czynności niezbędne do ustalenia zakresu swojej odpowiedzialności.

2. Polskie Biuro Ubezpieczycieli Komunikacyjnych składa poszkodowanemu lub uprawnionemu do odszkodowania oświadczenie o wysokości uznanego odszkodowania lub świadczenia wraz z uzasadnieniem, jeżeli wskutek czynności, o których mowa w ust. 1, stwierdzi, że jest zobowiązane do wypłaty odszkodowania lub świadczenia wynikającego ze zgłoszonego roszczenia, o którym mowa w art. 83e, roszczenie nie zostało zakwestionowane, a szkoda została w części albo w całości ustalona.

3. Polskie Biuro Ubezpieczycieli Komunikacyjnych udziela poszkodowanemu lub uprawnionemu do odszkodowania odpowiedzi z uzasadnieniem, jeżeli wskutek czynności, o których mowa w ust. 1, stwierdzi, że:

- 1) nie jest zobowiązane do wypłaty odszkodowania lub świadczenia wynikającego ze zgłoszonego roszczenia, o którym mowa w art. 83e, albo
- 2) roszczenie zostało już zaspokojone, albo
- 3) odpowiedzialność została zakwestionowana lub nie została stwierdzona, albo
- 4) szkoda nie została ustalona w całości – w zakresie, w jakim nie została ustalona.

4. Polskie Biuro Ubezpieczycieli Komunikacyjnych odmawia wypłaty odszkodowania lub świadczenia, jeżeli w trakcie likwidacji dobrowolnej zakładu ubezpieczeń doszło do przeniesienia portfela ubezpieczeń obowiązkowych, o których mowa w art. 4 pkt 1.

5. W przypadku zgłoszenia roszczenia, o którym mowa w art. 83e, przez poszkodowanego lub uprawnionego do odszkodowania, Polskie Biuro Ubezpieczycieli Komunikacyjnych nie może uzależnić wypłaty odszkodowania lub świadczenia od wykazania przez poszkodowanego lub uprawnionego do odszkodowania, że sprawca szkody lub odpowiedzialny zakład ubezpieczeń jest niezdolny do wypłaty odszkodowania lub świadczenia albo odmawia jego wypłaty.

Art. 83h. 1. Na wezwanie Polskiego Biura Ubezpieczycieli Komunikacyjnych poszkodowany lub uprawniony do odszkodowania udziela informacji związanych ze zgłoszonym roszczeniem, o którym mowa w art. 83e. Przepis art. 16 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

2. Na wezwanie Polskiego Biura Ubezpieczycieli Komunikacyjnych:

- 1) zakład ubezpieczeń, jego syndyk albo likwidator,
- 2) podmiot pełniący na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej funkcję reprezentanta do spraw roszczeń zakładu ubezpieczeń oraz podmiot, który zakończył pełnienie tej funkcji przed wszczęciem postępowania upadłościowego albo likwidacyjnego

– zobowiązani są do niezwłocznego i nieodpłatnego przekazania, w uzgodnionej z Polskim Biurem Ubezpieczycieli Komunikacyjnych formie, posiadanych informacji i dokumentów dotyczących zgłoszonego roszczenia, o którym mowa w art. 83e, w tym akt ubezpieczeniowych lub akt szkodowych.”;

12) w art. 98:

a) w ust. 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) umów ubezpieczeń obowiązkowych, o których mowa w art. 4 pkt 2 i 3, za szkody powstałe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w granicach określonych na podstawie przepisów rozdziałów 3 i 4;”;

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Do zadań Funduszu należy także, w granicach określonych na podstawie przepisów rozdziału 2, zaspokajanie roszczeń poszkodowanych lub uprawnionych do odszkodowania, mających miejsce zamieszkania lub siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z tytułu umów obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, wynikających ze zdarzeń, które zaistniały na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i powstały w związku z ruchem pojazdu mechanicznego, którego posiadacz zawarł umowę ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych z zakładem ubezpieczeń mającym siedzibę w państwie członkowskim Unii Europejskiej, wobec którego wszczęto postępowanie upadłościowe albo likwidacyjne.”;

13) w art. 98b wyrazy „art. 98 ust. 1–2” zastępuje się wyrazami „art. 98 ust. 1–2a”;

14) w art. 98c w pkt 2 wyrazy „art. 98 ust. 1–2” zastępuje się wyrazami „art. 98 ust. 1–2a”;

15) po art. 98d dodaje się art. 98e w brzmieniu:

„Art. 98e. 1. W celu wykonywania zadania, o którym mowa w art. 98 ust. 2a, Fundusz współpracuje z równoważnymi organami innych niż Rzeczpospolita Polska państw członkowskich Unii Europejskiej.

2. Fundusz jest uprawniony do negocjowania i zawarcia porozumienia o współpracy w zakresie wymiany informacji oraz wzajemnego zaspokajania roszczeń z organami, o których mowa w ust. 1.”;

16) w art. 104:

a) w ust. 1 w pkt 15 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 16 w brzmieniu:

„16) ośrodkom informacji w innych niż Rzeczpospolita Polska państwach członkowskich Unii Europejskiej w przypadku wyrządzenia szkody w związku z ruchem pojazdu mechanicznego, jeżeli zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 28 lit. c ustawy o działalności ubezpieczeniowej państwem członkowskim umiejscowienia ryzyka jest Rzeczpospolita Polska.”;

b) ust. 7a otrzymuje brzmienie:

„7a. Podmiotowi, o którym mowa w ust. 1 pkt 1a, dane udostępnia się w terminie 15 dni od dnia otrzymania przez Fundusz wystąpienia o udostępnienie danych, w formie elektronicznej na formularzu zaświadczenia o przebiegu ubezpieczenia, którego wzór określają przepisy rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2024/1855 z dnia 3 lipca 2024 r. ustanawiającego zasady stosowania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/103/WE w odniesieniu do wzorca zaświadczenia o przebiegu ubezpieczenia (Dz. Urz. UE L 1855 z 04.07.2024).”;

17) w art. 107 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Wyплаты z Funduszu na rzecz poszkodowanych lub uprawnionych do odszkodowania, niemających miejsca zamieszkania lub siedziby na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej, z tytułu umów obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, wynikających ze zdarzeń, które zaistniały na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i powstały w związku z ruchem pojazdu mechanicznego, którego posiadacz zawarł umowę ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych z zakładem ubezpieczeń mającym siedzibę w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej, wobec którego wszczęto postępowanie upadłościowe albo likwidacyjne, są dokonywane na zasadzie wzajemności.”;

18) po art. 108 dodaje się art. 108a i art. 108b w brzmieniu:

„Art. 108a. 1. Poszkodowany lub uprawniony do odszkodowania zgłasza roszczenie, o którym mowa w art. 98 ust. 2a, przez którykolwiek zakład ubezpieczeń wykonujący działalność ubezpieczeniową w grupie obejmującej ubezpieczenie obowiązkowe, o którym mowa w art. 4 pkt 1. Zakład ubezpieczeń nie może odmówić przyjęcia zgłoszenia roszczenia.

2. Zakład ubezpieczeń, po otrzymaniu zgłoszenia roszczenia, przeprowadza postępowanie w zakresie ustalenia zasadności i wysokości dochodzonych roszczeń i niezwłocznie przesyła zebraną dokumentację do Funduszu, powiadając o tym poszkodowanego lub uprawnionego do odszkodowania.

3. Fundusz składa poszkodowanemu lub uprawnionemu do odszkodowania oświadczenie o wysokości uznanego odszkodowania lub świadczenia wraz z uzasadnieniem, jeżeli wskutek czynności, o których mowa w ust. 2, stwierdzi, że jest zobowiązany do wypłaty odszkodowania lub świadczenia wynikającego ze zgłoszonego roszczenia, o którym mowa w art. 98 ust. 2a, roszczenie nie zostało zakwestionowane, a szkoda została w części lub w całości ustalona.

4. Fundusz udziela poszkodowanemu lub uprawnionemu do odszkodowania odpowiedzi wraz z uzasadnieniem, jeżeli wskutek czynności, o których mowa w ust. 2, stwierdzi, że:

- 1) nie jest zobowiązany do wypłaty odszkodowania lub świadczenia wynikającego ze zgłoszonego roszczenia, o którym mowa w art. 98 ust. 2a, albo
- 2) roszczenie zostało już zaspokojone, albo
- 3) odpowiedzialność została zakwestionowana lub nie została stwierdzona, albo
- 4) szkoda nie została ustalona w całości – w zakresie, w jakim nie została ustalona.

5. Fundusz odmawia wypłaty odszkodowania lub świadczenia, jeżeli w trakcie likwidacji dobrowolnej zakładu ubezpieczeń doszło do przeniesienia portfela ubezpieczeń obowiązkowych, o których mowa w art. 4 pkt 1.

6. W przypadku zgłoszenia roszczenia, o którym mowa w art. 98 ust. 2a, przez poszkodowanego lub uprawnionego do odszkodowania, Fundusz nie może uzależnić wypłaty odszkodowania lub świadczenia od wykazania przez poszkodowanego lub uprawnionego do odszkodowania, że sprawca szkody lub odpowiedzialny zakład ubezpieczeń jest niezdolny do wypłaty odszkodowania lub świadczenia albo odmawia jego wypłaty.

Art. 108b. 1. Na wezwanie Funduszu poszkodowany lub uprawniony do odszkodowania udziela informacji związanych ze zgłoszonym roszczeniem, o którym mowa w art. 98 ust. 2a. Przepis art. 16 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

2. Na wezwanie Funduszu:

- 1) zakład ubezpieczeń, jego syndyk albo likwidator,
- 2) podmiot pełniący na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej funkcję reprezentanta do spraw roszczeń zakładu ubezpieczeń oraz podmiot, który zakończył pełnienie tej funkcji przed wszczęciem postępowania upadłościowego albo likwidacyjnego

– zobowiązani są do niezwłocznego i nieodpłatnego przekazania, w uzgodnionej z Funduszem formie, posiadanych informacji i dokumentów dotyczących zgłoszonego roszczenia, o którym mowa w art. 98 ust. 2a, w tym akt ubezpieczeniowych lub akt szkodowych.”;

19) w art. 109 po ust. 1 dodaje się ust. 1a–1c w brzmieniu:

„1a. Fundusz, w przypadku zgłoszenia roszczenia, o którym mowa w art. 98 ust. 2a, jest obowiązany złożyć oświadczenie o wysokości uznanego odszkodowania lub świadczenia wraz z uzasadnieniem, o którym mowa w art. 108a ust. 3, albo udzielić odpowiedzi z uzasadnieniem, o której mowa w art. 108a ust. 4, w terminie 3 miesięcy od dnia zgłoszenia roszczenia do zakładu ubezpieczeń, zgodnie z art. 108a ust. 1.

1b. W przypadku przyjęcia oświadczenia o wysokości uznanego odszkodowania lub świadczenia wraz z uzasadnieniem, o którym mowa w ust. 1a, Fundusz wypłaca odszkodowanie lub świadczenie niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 3 miesięcy od dnia przyjęcia tego oświadczenia.

1c. Jeżeli szkoda została ustalona w części, przepisy ust. 1a i 1b stosuje się odpowiednio.”;

20) po art. 110 dodaje się art. 110a w brzmieniu:

„Art. 110a. 1. Fundusz, po wypłacie odszkodowania lub świadczenia, w przypadku gdy zakład ubezpieczeń w upadłości albo w likwidacji miał siedzibę w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej, występuje o zwrot wypłaconego odszkodowania lub świadczenia oraz uzgodnionych kosztów do organu równoważnego w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej siedziby tego zakładu ubezpieczeń.

2. W przypadku gdy równoważny organ w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej wypłacił odszkodowanie lub świadczenie w związku z wszczęciem postępowania upadłościowego albo likwidacyjnego wobec krajowego zakładu ubezpieczeń, Fundusz jest obowiązany zwrócić temu organowi, na jego żądanie, wypłacone odszkodowanie lub świadczenie oraz uzgodnione koszty obsługi roszczeń, w terminie nie dłuższym niż 6 miesięcy od dnia otrzymania roszczenia o zwrot, chyba że organy uzgodnią inny termin.

3. Fundusz, po wypłacie odszkodowania lub świadczenia wynikającego ze zgłoszonego roszczenia, o którym mowa w art. 98 ust. 2a, występuje z roszczeniem o zwrot wypłaconego odszkodowania lub świadczenia oraz poniesionych kosztów do zakładu ubezpieczeń, względem którego wszczęto postępowanie upadłościowe albo likwidacyjne lub do masy upadłościowej tego zakładu ubezpieczeń lub do zakładu ubezpieczeń, który przejął portfel ubezpieczeń zakładu ubezpieczeń, względem którego wszczęto postępowanie upadłościowe albo likwidacyjne.”;

21) w art. 111:

a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. W przypadku ogłoszenia upadłości zakładu ubezpieczeń wykonującego działalność ubezpieczeniową w grupach obejmujących ubezpieczenia obowiązkowe OC posiadaczy pojazdów mechanicznych i ubezpieczenia OC rolników, syndyk jest obowiązany przekazać do Funduszu akta szkodowe, w odniesieniu do których mogą być zgłoszone roszczenia poszkodowanych lub uprawnionych do odszkodowania. Fundusz wypłaca poszkodowanemu i uprawnionemu do odszkodowania świadczenia z umów ubezpieczeń obowiązkowych OC posiadaczy pojazdów mechanicznych i ubezpieczenia OC rolników, po ustaleniu odpowiedzialności i wysokości świadczenia.

2. W sprawach, w których szkody nie zostały zgłoszone do zakładu ubezpieczeń przed ogłoszeniem jego upadłości, Fundusz przyjmuje zgłoszenie szkody oraz wypłaca poszkodowanemu i uprawnionemu do odszkodowania świadczenia po ustaleniu odpowiedzialności i wysokości świadczenia. Poszkodowany lub uprawniony do odszkodowania zgłasza swoje roszczenie do Funduszu przez którykolwiek zakład ubezpieczeń wykonujący działalność ubezpieczeniową w grupach obejmujących ubezpieczenia obowiązkowe OC posiadaczy pojazdów mechanicznych i ubezpieczenia OC rolników. Zakład ubezpieczeń nie może odmówić przyjęcia zgłoszenia szkody.”;

b) w ust. 3 wyrazy „art. 98 ust. 2” zastępuje się wyrazami „art. 98 ust. 2 i 2a”;

22) po art. 111 dodaje się art. 111a w brzmieniu:

„Art. 111a. 1. W przypadku skutecznego złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości zakładu ubezpieczeń posiadającego zezwolenie na wykonywanie działalności ubezpieczeniowej w grupie obejmującej ubezpieczenie OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, sąd lub organ nadzoru niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 7 dni od dnia jego złożenia, informuje Fundusz.

2. O wszczęciu postępowania upadłościowego zakładu ubezpieczeń posiadającego zezwolenie na wykonywanie działalności ubezpieczeniowej w grupie obejmującej ubezpieczenie OC posiadaczy pojazdów mechanicznych sąd niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 7 dni od dnia wydania postanowienia o ogłoszeniu upadłości, informuje Fundusz. Fundusz udostępnia na swojej stronie internetowej informację o wszczęciu wobec krajowego zakładu ubezpieczeń postępowania upadłościowego.

3. O wszczęciu postępowania likwidacyjnego zakładu ubezpieczeń posiadającego zezwolenie na wykonywanie działalności ubezpieczeniowej w grupie obejmującej ubezpieczenie OC posiadaczy pojazdów mechanicznych sąd organ nadzoru niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 7 dni od dnia otwarcia likwidacji, informuje Fundusz. Fundusz udostępnia na swojej stronie internetowej informację o wszczęciu wobec krajowego zakładu ubezpieczeń postępowania likwidacyjnego.

4. Fundusz niezwłocznie informuje o wszczęciu postępowania, o którym mowa w ust. 2 lub 3, w stosunku do krajowego zakładu ubezpieczeń, równoważne organy innych niż Rzeczpospolita Polska państw członkowskich Unii Europejskiej, wyznaczone do realizacji równoważnych zadań, o których mowa w art. 98 ust. 2a.

5. W przypadku zgłoszenia roszczenia, o którym mowa w art. 98 ust. 2a, Fundusz informuje o tym roszczeniu równoważny organ w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej siedziby zakładu ubezpieczeń posiadacza pojazdu mechanicznego, którym spowodowano szkodę oraz ten zakład ubezpieczeń, wobec którego wszczęto postępowanie upadłościowe albo likwidacyjne, jego syndyka albo likwidatora, a w przypadku roszczenia wynikłego z wypadku, o którym mowa w art. 123 ust. 1 pkt 1, również Polskie Biuro Ubezpieczycieli Komunikacyjnych.

6. Zakład ubezpieczeń, wobec którego wszczęto postępowanie likwidacyjne albo upadłościowe, jego syndyk albo likwidator niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 60 dni od dnia otrzymania informacji o roszczeniu od Funduszu, informują Fundusz o wypłacie lub odmowie wypłaty odszkodowania z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, względem roszczenia, które zostało zgłoszone również do Funduszu.”;

23) w art. 117:

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:

„1a. W ramach Funduszu wyodrębnia się fundusz do spraw niewypłacalności, będący rachunkiem obejmującym dochody i koszty oraz aktywa i zobowiązania związane z realizacją zadania, o którym mowa w art. 98 ust. 2a.

1b. Środki funduszu do spraw niewypłacalności gromadzone są na wyodrębnionym rachunku bankowym Funduszu.”;

b) w ust. 2 pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) wpłat uzyskanych ze zwrotów kwot wypłaconych z tytułu upadłości zakładu ubezpieczeń;”;

c) po ust. 2b dodaje się ust. 2c w brzmieniu:

„2c. Nadwyżka bilansowa Funduszu, w części nieprzekraczającej 75 % jej wysokości, może zostać przekazana na fundusz do spraw niewypłacalności.”;

d) po ust. 3 dodaje się ust. 3a i 3b w brzmieniu:

„3a. Krajowe zakłady ubezpieczeń posiadające zezwolenie na wykonywanie działalności ubezpieczeniowej w grupie obejmującej ubezpieczenie OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, są obowiązane wnieść składkę na rzecz funduszu do spraw niewypłacalności, w celu zapewnienia środków na finansowanie zadania, o którym mowa w art. 98 ust. 2a, w wysokości nie większej niż 0,1 % składki przypisanej brutto w ubezpieczeniu obowiązkowym, o którym mowa w art. 4 pkt 1.

3b. W przypadku wszczęcia postępowania upadłościowego albo likwidacyjnego wobec zakładu ubezpieczeń wykonującego działalność ubezpieczeniową w grupie obejmującej ubezpieczenie OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, jeżeli środki zgromadzone w funduszu do spraw niewypłacalności okażą się niewystarczające na potrzeby realizacji zadań wynikających z art. 98 ust. 2a w danym roku kalendarzowym, pozostałe krajowe zakłady ubezpieczeń wykonujące działalność ubezpieczeniową w zakresie ubezpieczenia, o którym mowa w art. 4 pkt 1, są obowiązane wnieść składkę dodatkową na rzecz funduszu do spraw niewypłacalności, na pokrycie szacowanych wpłat odszkodowań i świadczeń, wynikających z art. 98 ust. 2a, w okresie kolejnych 12 miesięcy.”;

e) po ust. 5 dodaje się ust. 5a i 5b w brzmieniu:

„5a. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, po zasięgnięciu opinii Funduszu i organu nadzoru, określi, w drodze rozporządzenia, wysokość procentu składki, o której mowa w ust. 3a, oraz termin uiszczania tej składki, uwzględniając w szczególności zagwarantowanie płynności finansowej funduszu do spraw niewypłacalności.

5b. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, po zasięgnięciu opinii Funduszu i organu nadzoru, może określić, w drodze rozporządzenia, wysokość procentu składki, o której mowa w ust. 3b, oraz termin uiszczania tej składki, uwzględniając w szczególności zakres zobowiązań wynikających z umów ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych.”;

f) w ust. 6 wyrazy „składki wnoszonej przez zakład ubezpieczeń na rzecz Funduszu” zastępuje się wyrazami „składki, o której mowa w ust. 3,”;

g) po ust. 6 dodaje się ust. 6a w brzmieniu:

„6a. Wysokość składki, o której mowa w ust. 3b, jest wyliczana od składki przypisanej brutto w ubezpieczeniu obowiązkowym, o którym mowa w art. 4 pkt 1.”;

24) w art. 122 w ust. 1 dodaje się pkt 7a w brzmieniu:

„7a) zaspokajanie roszczeń, o których mowa w art. 83e, w granicach określonych na podstawie przepisów rozdziału 2.”;

25) art. 123 otrzymuje brzmienie:

„Art. 123. 1. Biuro odpowiada za szkody będące następstwem wypadków, które miały miejsce na terytorium:

- 1) Rzeczypospolitej Polskiej i powstały w związku z ruchem pojazdów mechanicznych, zarejestrowanych w państwach, których biura narodowe są sygnatariuszami Porozumienia Wielostronnego;
- 2) Rzeczypospolitej Polskiej i powstały w związku z ruchem pojazdów mechanicznych, zarejestrowanych w państwach, których biura narodowe podpisały z Biurem umowy o wzajemnym uznawaniu dokumentów ubezpieczeniowych i zaspokajaniu roszczeń, pod warunkiem istnienia ważnej Zielonej Karty wystawionej przez zagraniczne biuro narodowe.

2. W przypadku zgłoszenia roszczenia, wynikającego ze szkody, o której mowa w ust. 1 pkt 1, spowodowanej ruchem pojazdu mechanicznego, którego posiadacz zawarł umowę ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych z zakładem ubezpieczeń mającym siedzibę za granicą, w państwie członkowskim Unii Europejskiej, wobec którego wszczęto postępowanie upadłościowe albo likwidacyjne, Biuro informuje o tym roszczeniu Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny.”;

26) po art. 125 dodaje się art. 125a w brzmieniu:

„Art. 125a. 1. Biuro, w przypadku zgłoszenia roszczenia, o którym mowa w art. 83e, jest obowiązane złożyć oświadczenie o wysokości uznanego odszkodowania lub świadczenia wraz z uzasadnieniem, o którym mowa w art. 83g ust. 2, albo udzielić odpowiedzi z uzasadnieniem, o której mowa w art. 83g ust. 3, w terminie 3 miesięcy od dnia otrzymania zgłoszenia tego roszczenia.

2. W przypadku przyjęcia oświadczenia o wysokości uznanego odszkodowania lub świadczenia wraz z uzasadnieniem, o którym mowa w ust. 1, Biuro wypłaca odszkodowanie lub świadczenie niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 3 miesięcy od dnia przyjęcia tego oświadczenia.

3. Jeżeli szkoda została ustalona w części, przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio.”;

27) w art. 129 w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) w art. 83e – do równoważnego organu w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej siedziby zakładu ubezpieczeń.”;

28) po art. 130 dodaje się art. 130a w brzmieniu:

„Art. 130a. 1. W przypadku gdy równoważny organ w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej wypłacił odszkodowanie lub świadczenie w związku z wszczęciem postępowania upadłościowego albo likwidacyjnego wobec krajowego zakładu ubezpieczeń, Biuro jest obowiązane zwrócić temu organowi, na jego żądanie, wypłacone odszkodowanie lub świadczenie oraz uzgodnione koszty obsługi roszczeń, w terminie nie dłuższym niż 6 miesięcy od dnia otrzymania roszczenia o zwrot, chyba że organy uzgodnią inny termin.

2. Biuro, po wypłacie odszkodowania lub świadczenia zgodnie z art. 83e, wstępuje w prawa poszkodowanego lub uprawnionego do odszkodowania względem osoby, która spowodowała wypadek w zakresie, w jakim odpowiedzialność ta nie była objęta umową ubezpieczenia, zawartą z zakładem ubezpieczeń, względem którego wszczęto postępowanie upadłościowe albo likwidacyjne.”;

29) art. 136a otrzymuje brzmienie:

„Art. 136a. Biuro przetwarza dane osobowe dotyczące zdrowia w zakresie niezbędnym do realizacji zadań, o których mowa w art. 122 ust. 1 pkt 3, 4 i 7a, art. 123 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz art. 124.”;

30) w art. 136b po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:

„2a) zaspokajania roszczeń, o których mowa w art. 83e.”;

31) w art. 136c wyrazy „w art. 122 ust. 1 pkt 3 i 4” zastępuje się wyrazami „w art. 122 ust. 1 pkt 3, 4 i 7a”;

32) po art. 136d dodaje się art. 136e w brzmieniu:

„Art. 136e. 1. W celu wykonywania zadania, o którym mowa w art. 122 ust. 1 pkt 7a, Biuro współpracuje z równoważnymi organami w innych niż Rzeczpospolita Polska państwach członkowskich Unii Europejskiej, wyznaczonymi do realizacji zadań, o których mowa w art. 98 ust. 2a lub art. 122 ust. 1 pkt 7a.

2. Biuro jest uprawnione do negocjowania i zawarcia porozumienia o współpracy w zakresie wymiany informacji oraz wzajemnego zaspokajania roszczeń z organami, o których mowa w ust. 1.”;

33) po art. 138 dodaje się art. 138a w brzmieniu:

„Art. 138a. 1. Krajowe zakłady ubezpieczeń posiadające zezwolenie na wykonywanie działalności ubezpieczeniowej w grupie obejmującej ubezpieczenie OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, są obowiązane wnieść składkę na rzecz Biura, w celu zapewnienia środków na finansowanie zadań, o których mowa w art. 122 ust. 1 pkt 7a i art. 130a ust. 1.

2. Zasady wyliczania wysokości wnoszonej składki, o której mowa w ust. 1, oraz terminy uiszczenia tej składki, są ustalane przez Walne Zgromadzenie Członków w oparciu o postanowienia statutu Biura.”;

34) tytuł rozdziału 10 otrzymuje brzmienie:

„Przepisy epizodyczne, przejściowe i końcowe”;

35) po art. 158 dodaje się art. 158a w brzmieniu:

„Art. 158a. 1. Do zadań Funduszu należy zaspokajanie roszczeń poszkodowanych lub uprawnionych do odszkodowania, w przypadku wyczerpania sumy gwarancyjnej, ustalonej w umowach ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych i umowach ubezpieczenia OC rolników, zawartych przed dniem 11 grudnia 2009 r. i obowiązujących w tym dniu, jeżeli zdarzenie, z którego wynikała szkoda, miało miejsce w okresie od dnia 11 grudnia 2009 r. do dnia 10 czerwca 2012 r., w zakresie różnicy pomiędzy sumą gwarancyjną, która została określona w tych umowach ubezpieczenia, i równowartością w złotych odpowiednio następujących sum gwarancyjnych:

- 1) 2 500 000 euro w odniesieniu do jednego zdarzenia, którego skutki są objęte ubezpieczeniem bez względu na liczbę poszkodowanych – w przypadku szkód na osobie;
- 2) 500 000 euro w odniesieniu do jednego zdarzenia, którego skutki są objęte ubezpieczeniem bez względu na liczbę poszkodowanych – w przypadku szkód w mieniu.

2. Wysokość równowartości w złotych sum gwarancyjnych określonych w ust. 1 ustala się przy zastosowaniu kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski obowiązującego w dniu wyrządzenia szkody.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 838) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3 w ust. 1 w pkt 28 lit. c otrzymuje brzmienie:

„c) pojazd mechaniczny jest zarejestrowany albo pojazd mechaniczny ma być zarejestrowany, według wyboru posiadacza pojazdu, w przypadku gdy pojazd mechaniczny został nabyty w państwie członkowskim Unii Europejskiej innym niż to, w którym ma być zarejestrowany, jednak nie dłużej niż przez okres 30 dni od dnia objęcia pojazdu mechanicznego w posiadanie przez jego nabywcę,”;

2) w art. 366 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Decyzje, o których mowa w ust. 2, podlegają ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Komisji Nadzoru Finansowego. Informacje o ich wydaniu organ nadzoru przekazuje niezwłocznie do publicznej wiadomości za pośrednictwem agencji informacyjnej, o której mowa w art. 58 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych.”.

Art. 3. 1. Do umów ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów i umów ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej rolników z tytułu posiadania gospodarstwa rolnego, zawartych przed dniem 23 grudnia 2023 r. i obowiązujących na ten dzień, jeżeli zdarzenie zaistniało przed tym dniem, stosuje się odpowiednio przepisy art. 36 ust. 1 i art. 52 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym.

2. Do umów ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów, zawartych przed dniem 23 grudnia 2023 r. i obowiązujących na ten dzień, jeżeli zdarzenie zaistniało od tego dnia, stosuje się przepisy art. 36 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

3. Do umów ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej rolników z tytułu posiadania gospodarstwa rolnego, zawartych przed dniem 23 grudnia 2023 r. i obowiązujących na ten dzień, jeżeli zdarzenie zaistniało od tego dnia, stosuje się przepisy art. 52 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

4. Do umów ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów, zawartych od dnia 23 grudnia 2023 r., stosuje się sumy gwarancyjne, o których mowa w art. 36 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

5. Do umów ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej rolników z tytułu posiadania gospodarstwa rolnego, zawartych od dnia 23 grudnia 2023 r., stosuje się sumy gwarancyjne, o których mowa w art. 52 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 4. 1. Do roszczeń poszkodowanych lub uprawnionych do odszkodowania, w przypadku postępowań upadłościowych i likwidacyjnych wszczętych i niezakończonych przed dniem 23 grudnia 2023 r., stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. Do roszczeń poszkodowanych lub uprawnionych do odszkodowania, w przypadku postępowań upadłościowych i likwidacyjnych wszczętych po dniu 22 grudnia 2023 r., stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 5. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 1 pkt 3 i pkt 16 lit. b, które wchodzi w życie z dniem 24 lipca 2025 r.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Duda*